

NOORDZEEOVERLEG

Noordzeeoverleg

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Datum

26 juni 2024

Noordzeeoverleg

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Rijnstraat 8

's-Gravenhage

Postbus 20901

2500 EX Den Haag

www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Contactpersoon

Eef Silver MSc.

secretaris

E: eef.silver@ofl.nl

Datum

26 juni 2024

1. Opening

De voorzitter opent het overleg en meldt dat het instellingsbesluit van het Noordzeeoverleg (NZO) is verlengd tot 2031 door de minister van IenW. Ook is de voorzitter herbenoemd voor vier jaar als OFL-voorzitter met als specifieke taak het voorzitterschap van het NZO. De leden van het NZO uiten hun waardering voor dit nieuws.

2 Nationaal Plan Energiesysteem – EZK

EZK presenteert het Nationaal Plan Energiesysteem (NPE). Het NPE is een overkoepelende visie en strategie voor de gewenste ontwikkeling van alle onderdelen van het energiesysteem. Het plan kent vijf richtinggevende keuzes. Veel onderdelen moeten nog doorvertaald en uitgewerkt worden. EZK wil het plan elke vijf jaar herijken. Jaarlijks zal een Energienota verschijnen.

De NZO-leden vragen naar het verband van het NPE met de Noordzee en de natuur- en voedseltransities. Het NPE gaat niet specifiek in op de Noordzee, maar er zijn wel keuzes die impact hebben op de Noordzee. Bij de herijking van het NPE zal de beleidsvorming rondom de Noordzee ook besproken worden; wat wil de Rijksoverheid bereiken en wat is haalbaar? Het NZO stelt voor de eerste Energienota, die de uitvoering van het NPE beschrijft, in het NZO te bespreken. Daarmee komen de dilemma's over de Noordzee als bron voor energie vroegtijdig op tafel.

3 Partiële Herziening: stapsgewijze aanpak besluitvorming aanwijzing windenergiegebieden

I&W geeft een presentatie over de aanpak die zij ontwikkeld heeft voor de besluitvorming rondom de aanwijzing van windenergiegebieden in de Partiële herziening van het Programma Noordzee 2022-2027. Met deze aanpak beoogt I&W de verschillende ruimtelijke afwegingen bij zoekgebieden op de Noordzee stapsgewijs te maken en de integraliteit te borgen. In het volgende NZO-overleg in september zullen de keuzes besproken worden.

Enkele NZO-leden vragen aandacht en flexibiliteit voor de inpassing van CCS en gaswinning, gezien de rol in het grondstoffsysteem en de energietransitie, en vragen hoe medegebruik gewogen gaat worden bij de aanwijzing van de windenergiegebieden. Ook wordt gevraagd hoe in de verdeling van de ruimte in zoekgebied 6/7 meer zekerheid geboden kan worden voor natuurbescherming en visserij. Een corridor of open zone biedt geen zekerheid. I&W geeft aan dat de scope van de Partiële herziening alleen de locatiekeuze voor windenergiegebieden betreft, het Programma Noordzee heeft een bredere scope. Ook wordt gevraagd of de gezamenlijke ecologische effecten van alle potentiële ruimteclaims in beeld zullen worden gebracht. In het planMER zal daar een kwalitatieve paragraaf aan gewijd worden. De scheepvaartsector geeft aan dat ze input willen leveren op de potentiële keuzes voor het gebied Doordewind. Tenslotte wordt gevraagd in hoeverre financiële belangen de aandacht hebben. Vooralsnog kijkt I&W wel naar kansen voor maatwerk maar niet naar de kosten.

4 Scholbox NZA art. 4.44.

LNV deelt mee dat ze gestart zijn met de procedure voor de Joint Recommendation omtrent het ongedaan maken van de beperkende visserijmaatregelen in de Scholbox. In het najaar zal LNV met het NZO in gesprek gaan over de invulling van dit besluit en de opzet van de monitoring om de effecten van het besluit te monitoren.

5 Vooruitblik op het NZO van 4 september

Op 4 september zal een werkconferentie plaatsvinden voor het NZO om opvolging te geven aan de tussentijdse evaluatie van het NZA uit 2023. De voorzitter geeft in grote lijnen het voorlopige programma weer en de praktische zaken.

6 NZO Wetenschappelijke Klankbordcommissie

In de NZO werkgroep beschermde gebieden is, in het kader van het traject om tot de invulling van de aanvullende 1,3% beschermd gebied te komen, een conceptvraag van het NZO aan de WKC geformuleerd. De vraag is bij agendapunt 7.1 behandeld.

7. werkgroepen

1. NZO werkgroep Beschermde gebieden: voortgang

In de periode mei-juni zijn vanuit het secretariaat gesprekken gevoerd met partijen en clusters over de invulling van de aanvullende 1,3% beschermd gebied. De resultaten van de bilaterale gesprekken zijn besproken in de werkgroep van 12 juni. Veel aandacht is gegeven aan: de Voordelta, de Bruine Bank, de Doggersbank en het voorstel van de visserij om de rechthoek ten zuidoosten van het Friese Front te vergroten. De NZO-secretari s geeft aan dat er nog geen voorstel is dat kans maakt op consensus. Hij houdt vast aan de planning om voor het einde van het jaar tot een besluit te komen.

Over de rol van de WKC in dit traject meldt de WKC-voorzitter dat de WKC een wetenschappelijke duiding en reflectie van de informatie kan geven die ten grondslag

ligt aan de besluitvorming. Het NZO stelt de vraag aan de WKC vast en verwacht het WKC-advies eind september.

2. NZO werkgroep Energie en Infrastructuur: voortgang

EBN heeft een dashboard gemaakt met een overzicht van ontwikkelingen in mijnbouwactiviteiten op zee. Het NZO spreekt af het dashboard bij de volgende vergadering ook plenair te bespreken. Er is een workshop geweest waarin de wind op zee-sector heeft verkend hoe zij het Afwegingskader Natuurvriendelijk bouwen Noordzee kan toepassen. Tot slot heeft de werkgroep de recente Kamerbrief over de voortgang van de waterstof demonstratieprojecten besproken. De visserijvertegenwoordiger vraagt aandacht voor de rol van de voedseltransitie in deze werkgroep.

3. NZO werkgroep gebiedspaspoorten en medegebruik: voortgang

In de werkgroep is het EY Rapport over Mariparken besproken. Dit rapport zal niet in het plenaire NZO terugkomen. Een NZO-lid vraagt hoe de rondgestuurde survey over de potentie tot vissen in windparken ingevuld moet worden. LNV antwoordt dat het de bedoeling is dat zoveel mogelijk mensen het invullen. De visserijsector wil een keer spreken over de mogelijkheid voor visserij in windmolenparken. LNV stelt voor dat in een apart gesprek te doen.

4. NZO werkgroep Voedseltransitie: voortgang

In de werkgroep is verder gewerkt aan de praktische invulling van de transitiepaden. De leden werken nu de eerste transitiepaden uit voor kottervisserij en voor de keten. De eerste stap voor de visserij is om ondernemingsplannen voor de toekomst te verzamelen samen met het Visserij Innovatie Netwerk.

8 Communicatie

Het overzicht van nieuwsberichten is ter informatie aan het NZO gestuurd.

9 Rondvraag en mededelingen (W.v.t.t.k.)

- Voor soortenbeschermingsplannen is op 5 juni een workshop gehouden. In deze workshop is onder andere een door LNV opgestelde concept-lijst met soorten besproken. De opvolging van deze bijeenkomst komt na de zomer.
- In de Programmacommissie MONS vergadering van 5 juni heeft het Uitvoeringsbureau MONS gepresenteerd welk PhD-onderzoeken over de basis van het voedselweb opgepakt zullen worden binnen MONS. Het Uitvoeringsbureau gaat een narratief opstellen waarom deze onderzoeken nodig zijn voor het gesprek in het NZO, daar lijkt onduidelijkheid over te bestaan. Het eindrapport over zandkokerwormriffen komt in september, nu zijn de tussenresultaten gepresenteerd. Verder is het Wozep-rapport besproken over de visuele waarnemingen van bruinvissen in windparken.

- De Europese Commissie heeft een enquête breed uitgezet voor stakeholders betrokken bij ruimtelijke ordening op zee. De EC denkt na over een RO richtlijn en hoe de KRM doelen beter ingesteld kunnen worden. Twee weken geleden is een bijeenkomst geweest over het Greater North Sea Basin Initiative (GNSBI) in Gent. De volgende keer zal I&W een update geven.
- EZK koppelt terug hoe de aandachtspunten van het NZO voor het Energie Infrastructuur Plan Noordzee, verwoord in de brief van de voorzitter van het NZO aan de minister van EZK, is verwerkt in de Kamerbrief van de minister.
- OvV heeft een rapport gepubliceerd Schipperen met ruimte. De conclusie dat een andere insteek voor risicobeheersing nodig is met name i.r.t. vaste objecten, is belangrijk. De Rijksoverheid gaat een uitwerking van de aanbevelingen maken en verwacht eind dit jaar een concretisering van het beoogde niveau van scheepvaartveiligheid. Na de zomer zal dit onderwerp in het NZO behandeld worden. De NZO-leden geven verschillende aandachtspunten mee voor die bespreking.
- De Europese Natuurherstelwet is op 17 juni aangenomen. LNV deelt mee dat de wet in augustus wordt vastgesteld. Nederland moet in twee jaar komen tot een herstelplan met doelen voor 2030. Dit heeft consequenties op de korte termijn. LNV zal met een traject komen. De voorzitter vraagt LNV in het najaar een informatiebijeenkomst te beleggen om de NZO-partijen te informeren.
- Naar aanleiding van de Kamerbrief Voortgang strategie ter bescherming Noordzee infrastructuur spreekt het NZO af om de programmamanager van het Programma Bescherming Noordzee Infrastructuur nogmaals in het NZO uit te nodigen.

10 Sluiting

- Het NZO-secretariaat zal de uitnodiging voor inschrijving voor de Noordzedagen (3-4 oktober) aan de NZO-leden doorsturen.
- De NZO-secretaris kondigt aan dat de NZO-leden een bericht zullen ontvangen inzake een WOO-verzoek.
- Er wordt kort uitgewisseld wat bekend is over de herindeling van de departementen n.a.v. de komst van het nieuwe kabinet.

